

ROMÂNIA LITERARĂ.

№ 13.

Assi.

9 Aprilie, 1855.

МИЛИЦИЯ МОЛДОВЕИ.

D. Kolson, în збрѣял че аѣ избликат асѣ-
пра Принципатор Молдо-Ромъне, ла аня
1839, съ експрѣмъ деспре пѣтереа инарматъ
în кинѣл зрмѣтор: „Спирѣл оастеи Ромъне,
„зиче ачест испитѣ барбат, este пѣлла; офицерѣл
„ши soldatѣл сѣнт кѣ тотѣл дескѣражаѣи ши з-
„шилѣи; Domniѣл ѣ ласъ în пѣрѣсѣре. Ъмбеле
„принципате пѣ аѣ ниѣ артилерѣе ниѣ корп де
„ценѣе, кѣнд tot вииторѣл принципатор разе-
„мъ în арматъ; пѣѣ спераре де не атѣр-
„паре дакъ Ромъниѣ пѣ вор organisa зп корп
„де офицерѣ де мерѣт; о пѣдѣе че ва фѣ си-
„литъ амѣ пѣне инкредереа са în talentеле
„стрѣнилор ка се шѣ сѣрѣме ланѣзѣрѣе sale,
„ва заче tot-deазна în шерѣре. În прѣнци-
„пате пѣ ексистѣ ниѣ тѣхѣрѣ ниѣ четѣдѣи: аша ѣ
„градѣл змѣлѣреѣ ши а шерѣреѣ în каре с'аѣ
„редѣс Ромъниѣ! Нѣ е кѣ пѣтингъ ка ачесте
„попоре се ретѣе мѣлат timp în аша јални-
„кѣ stare.“

Пе ла веакѣл ал 16^{те} Ромъниѣ ера зп по-
пор мѣрец; монѣментеле че не-аѣ рѣмас а-
testeазъ vedereазъ кѣ ачесте цѣртѣрѣ фѣрѣ пе
atsнче театѣл челор маѣ стрѣлѣчѣте фактѣрѣ де
арме, ши пѣтѣм зиче кѣ ачесте попоре аша

de кѣмпѣит nenорочѣте пѣстреазъ зѣкѣ калѣтѣдѣи
скѣмпѣе каре ле инкѣзѣшлѣсѣкѣ вииторѣл, пѣнтѣрѣ
кѣ а лор змѣлѣре пѣ аѣ провенѣт ниѣ кѣмп
din казве лѣзѣнѣриѣе, чѣ din импѣрѣдѣсѣрѣлѣе
din афарѣ каре с'аѣ опѣс ла а лор indenpen-
денѣу полѣтикѣ, ши с'аѣ опѣт де а се рѣдика
ла нѣвелѣл statsѣлор Европѣене.

Astѣзѣл organisaѣеа знеѣ пѣтерѣ инармате în
прѣнципате тѣрѣзѣе а рѣснѣнде ла îndoѣтѣл скоп
де а скѣтѣ, în timp ordinar, пе stat де о кѣл-
тѣеалъ импѣворѣтоаре прѣн цѣнѣреа знеѣ ар-
mate нѣмерѣоасе în активѣтате, ши а пѣстѣ tot
одатѣ, în тимѣзѣрѣ екстраординаре, пѣне сѣзѣ ар-
ме, инграѣл, о îнѣрѣйтѣ пѣтере инарматѣ.

Дѣнѣл sistemѣл милѣтар din Imperia Авѣстриѣ
ши din знеде din statsѣлѣ конфѣдераѣѣеи Цѣр-
мане, пѣтереа нѣмерѣикѣ а тѣрѣелор активе, în
време де пѣче, este în пропорѣѣе апроапе
де 2 ла $\%$, în потѣрѣвѣреа статѣстикѣ а попо-
раѣѣеи, еар în Белѣѣѣа де 2 ла 135 сѣфлѣте.

Дакъ în прѣнципатѣл nostrѣ тоате класеле вор
фѣ сѣпѣсе конскѣрѣпѣѣеи, апоѣ Молдова, авѣнд
о попораѣѣе апроксѣматѣвѣ де 1400,000, де ва
фѣ конскѣрѣпѣѣа пе сокѣтеалъ де 1 ла $\%$,
ѣарѣши ва продѣче зп контѣнѣнт де 14000
остамѣи, ши ачестѣ рекѣрѣстѣѣеи сѣ сокѣате а фѣ
din чѣле маѣ зшоаре în потѣрѣвѣре кѣ ате ста-
тѣрѣи; прѣн зѣрѣаре, прѣнципатѣл Молдовеи ва
пѣстѣ сѣзѣѣѣеи фѣрѣ îнѣрѣзѣѣере зп контѣнѣнт пер-

manent de 7500 oameni; аcest нмбер ва че-ре нзмаі $\frac{1}{2}$ ла $\%$ în пропорция попорадіеі prinсипатхлѣі.

Konsfingъndse дар prinсипіале реглеме-нтаре че с'аѣ пѣвлікат în артікулеле прецеданте pentru organisarea oastei Romъne, ші stator-

nichindse mai întѣі institstеле militare de ка-деці ші школеле де врігъзі pentru înвѣдъ-тѣра офіцерілор ші а кадецілор în активитате, în кърс де 6 anі ефективл арматеі în prinсипа-тѣл Молдовеі ва пѣтѣ фі компъс în кінѣл вртѣлор :

Не пичіор де паче. — Не пичіор де резервоіѣ.

Statъl-маіор-

Ценерал

Квартіра ценералъ.

1. Eskadron de вѣнѣторі де кампаніе pentru servіціл жандармеріеі.

2. Компаніі де pontonіері-піонері; (зна дн време де паче)

Кавалеріе

Statъl-маіор а divізіеі ші а врігъзілор де кълъріме

4. Реціменте де кълъріме (3. дн тімн де паче)

Артилеріа

Statъl-маіор
4. Батеріі; (треі нзмаі дн време де паче)

1. Парк де резервѣ

Инфантеріе

Statъl-маіор де divізіе

— а 3. врігъзі.

4. Реціменте де лініе

2. Реціменте де инфантеріе вшоарѣ де плѣшї

Komanda дндестѣлрїі

Пітъріе

Spіталрї ші амбѣланѣе

Оameni.	Каі.	Оameni.	Каі.
31	44	31	60
72	72	72	72
184	—	368	218
29	35	74	86
2216	1728	4146	3850
8	8	8	8
297	225	860	456
—	—	453	502
6	14	12	16
60	6	126	12
3576	36	15696	136
1171	8		
—	—	160	220
—	—	36	6
—	—	164	66
7650	2176	22,206	5708

Авнд вѣне cadre де офіцері ші де кадеці, реціментл де инфантеріе, în тімн де тревѣн-дѣ, ва фі компъс де 3 баталіоане. Ачеаста ва врка ла 15696 oameni инфантеріа. Кѣ ор-ганісареа врігъзіі де плѣшї каре, în времї ordınаре, ва фі алкѣзіт нзмаі де кадреле компаніілор кѣ зн ефектив де 1104 oameni,

плѣшї дн мѣнці, фінд апроане де 20 мї фамиліі, сѣ ва аналогісі în времї екстраоди-наре а сѣ да 1 плѣш ла 7 фамиліі, iar în времї ordınаре сѣ сокоате знѣл ла 20 фамиліі.

Ачеаста врігадѣ де плѣшї ва імпліні сер-віціл инфантеріеі вшоаре пе лѣнѣ инфанте-ріа де лініе.

Дар апоі с'ар пѣтѣ organisa milițrește toate satеле de плѣши а мѣнѣлор, прекѣм сѣнт Секлеріі ін Імперіал Австріеі, ші грѣнидеріі ін-ѳіициаді ін Валахія pentрѣ пазѣ линіеі Дѣнѣрїі.

Спаціал peștrins ачестѣі јѣрнал нѣ не еартѣ а пѣблика декѣт екстрактѣл проіектелор прелѣ-крате pentрѣ organisairea ачестеі пѣтері інар-мате ін принѣипатѣл Молдовеі; еле се вор ін-ѳѣѣиша кѣ toate а лор амѣнѣнѣиші ін тим-пѣл кѣвиічиос, орі кѣнд с'ар чере. Дѣпѣ а-челе проіекте, келѣеала апроксимативѣ че ва коста не stat, ан кѣтрѣ ан, ѣнереа оштіри-лор ін комплект, прекѣм маі сѣс с'аѣ арѣtat, ін тимп ordinar, este зрмѣтоареа:

	леі.
Інѳіицѣареа знѣі institut de 120	
кадеѣі ін капиталѣ	333,500
Треі сколі а Бриѣгѣзілор	72,000
Статѣл-Маіор-Ценерал	349,720
Інѳантеріа	4,150,472
Кавалеріа	2,927,790
Артилеріа	499,491
	<u>8,332,973.</u>

Дін ачест total скѣзѣндѣсе апроане ла 3 милиоане леі че се келѣескѣ астѣзі pentрѣ ѣнереа милиѣіеі ші а јандармеріеі, ва треѣзі зп адаос нѣмаі де 5 милиоане леі не ан.

Сѣнт конѣвѣнс кѣ зніі дін компатриоѣіі нос-тѣри вор да дін змере кѣнд вор четі артико-лѣл де фаѣѣ, ші вор нѣмі каі не пѣредѣ а-честе інкінѣірі. Ла ачеіа воіѣ рѣспѣнде кѣ нѣ кѣноскѣ ніѣі історіа глоріоасѣ а патріеі лор, ніѣі преѣіоаселе інсѣшірі а попорѣлѣі Ро-мѣн. Че вор зиче інсѣ еі кѣнд вом арѣта кѣ, дѣпѣ време, зп land-sturm (інармареа глоателор), прекѣм інтреѣзінѣеазѣ ла невоіе statѣріле конѣфедерѣіеі ѣертмане, ва пѣтѣ спорі ін принѣипатѣл Молдовеі пѣтереа інарматѣ ла 80 мѣі, іар кѣ інвечінатѣл принѣипат а Вала-хіеі ла 200,000 оамені?.. Колонел П. Skelitti.

Логоф. Бапѣисте Велелі.

Епизод исторік дін секлѣлѣ XVII.

Пролог.

Пе ла ѣнчепѣтѣл секлѣлѣі ал XVII, (1631), тро-пѣл ѣеріі треѣксе сѣѣ Александрѣ Padș, ѳіѣл лѣі Padș, Domnѣл Ромѣніеі. Ачеста абіе domni ѣінѣі лѣні, ші неѣредніѣа че і се ѣнпѣтѣ, саѣ поате (ші-і маі де крѣзѣт) інѳлѣнѣа кѣре ѣнчепѣсе а ѣнѣнде треѣѣ не лѣнгѣ кѣртеа сѣзеранѣ, аѣсе дѣстронареа лѣі ші реѣнѣтронареа лѣі Александрѣ Іліаш, ачел ѳі-дел портрет, ѣн миниатѣрѣ, а Domnѣлор ѳанариоѣі, кѣре кѣрѣнд авеа сѣ ѣнпінгѣ пре ѣіата Молдовѣ ла кѣдереа еі моралѣ ші материалѣ дін кѣре ніѣі астѣзі нѣ се поате рѣѣіка кѣ депѣнѣзтате.

Ла азѣіреа ѳаталеі повѣтале кѣ Поарта денѣмісе Domn пре Александрѣ, ка зп ѳіор де моарте треѣѣ прін toate ініміле. „О! векіе ѣіатѣ мошіе! (патріе) (stѣіра воіеріі адѣнаѣі ѣн șоaf), ăне вермеле сѣѣі роадѣ ініма!“ — Дар еі нѣ се мѣлѣѣтѣа, вѣзѣнд ѳортѣна че-і amenіѣа, де а се мѣнѣзі ѳіе-кѣре не сіне, ка апоі пѣсінд ішлѣлѣ не о зреке ші, дін лок де сірѣпанѣіе, прівінд непорочіріле че котро-пескѣ пре чеілѣлѣі, се'ші вѣтѣ піентѣл кѣ пѣмніі, вѣікѣрѣндѣсе ассѣпра соартеі ачелора ш'а патріеі.. Нѣ! еі, ѣнѣнте де а гѣнді ла сіне, гѣндіа ла об-шѣіа Ромѣнілор, ѣнѣнте де а гѣнді се'шімѣнѣзіе мо-шіоара, гѣндіа ла кінѣріле кѣм вор пѣтеа мѣнѣзі Патріа!...

Деѣі тоѣі воіеріі се сѣѣтѣсірѣ че вор ѳаче. О ам-басадѣ алѣѣтѣітѣ дін чеі маі ѣнсемнаѣі дін еі сѣ трімісе ла Konstantinopolі ка сѣ реѳѣзѣзе дін партеа ѣнѣреѣі ѣері пре Александрѣ Іліаш. Кѣнд ам зис кѣ ѳѣ трімісѣ о амбасадѣ, амі ѳі треѣзіт сѣ зик: о тѣрмѣ менітѣ martірізмѣлѣі! Чіне нѣ шѣіе кѣте рѣ-шіноасе змѣлінді ші неказѣрі нѣ сѣѳерірѣ еі де ла о кѣрте кѣм ера ачел Тѣрѣеаскѣ не атѣнче? Еі ѣі-не! кѣ о адеѣѣратѣ іѣѣіре де патріе, еі се амѣнта ла toate, ѣнкѣ порнѣнд дін ѣеарѣ, ѣнѣѣ еі вроіа кѣ орі че преѣ че і-ар пріві нѣмаі пре еі, сѣ мѣнѣзіе пре ѳраѣіі лор ретамі ѣн ѣеарѣ де Александрѣ ші де пѣсѣдеріа де Греѣі кѣ кѣре ел ера rata сѣ пѣ-ѣзшеаскѣ де ла Konstantinopolі.

Pezlatatla acesetei frumoase mi nobile ambasade
 oș de tot neplăsemntor. Brevii voierii se reîntr-
 nară și patrie adăcând că sine, pe lângă dăcre-
 dindarea cărții că Liam astă dată se va purta
 bine, mi o dădoită ără mi sete de pesănapa, nă
 atăți dănsă asăpra Porței, căt asăpra lui Liam că ai sei
 kariii, prin infame mașinării, provocaseră rea-țrăta-
 rea lor și Konstantinopolii. Strigătaș zănam al voie-
 rilor din țeară, la istorisirea țristă ce le făcără
 ambasadorii de chela ce li se dăntămplaseră, oș : Să
 mărim săă să scăpăm de dămăntorii!— Dar dătră
 acesete Liam, dănsogit de ai sei mi de gvardie, dă-
 trase și țeară. Timna, prin ărmare, era prea scărt
 ca voierii, dănainte de dătrarea lui și kapitalie, să
 poată preriți o oaste că care sălă pesniură. Ei dar
 se liniștiră, fie-țare ne la postă seă, săă chel nă-
 cii se părără liniștitii!

Să lângă akim pre Aleksandră că togii Grecii sei
 dăstărdăsse și țrebie găverăzăi; să nă vorăim
 niči de țiklăoșiele ce făntăriră că togii kiar de la
 pășirea lor și țeară; să nă nomenim, pentră de
 o kam dată, niči de faimosă dăntre țiklăoșii Mi-
 nistră Bantiste Veleli, marele kredinčios al lui
 Liam; či să ne transportăm ășre.

Dăcă četitorăi meă va merăde că mine ne dă-
 măla ce dăce astăzi la Băcă, dar care nă e dă-
 măla-mare či achel ce se kiamă prin ărăntășri, și
 dășm ne care dădestă de bine l'ăă votezat țera-
 nă Moldovan, ca să nă am țreășingă de a mai să-
 ne ce fel de dășm e; dăcă, zăk, četitorăi meă
 m'ar dătovărtămi și ar fače că mine vro șese oa-
 re de kăltorie tot și ășra kărlăi, el ar dăntămi
 dătr'ăni năkă zăde dășmă se kărește de și al
 dășm, așă felăi că formează o kăre, la zăbra
 zăi mare și sășfos stejă, țrei kăltorii, de kălt-
 torii lăzăndă-i dășm mărtii chel voiniči ce năkă ne
 lângă ei.

Dătrăkăci kăte țrei și vesminte țerăneștii, ei
 aă, că toate acesete, și fizionomie lor, și manie-
 rele lor și ce carele te fače a krede că kostă-
 mă aceseta nă e achel al poziției lor sociale.

Noi vom lăa konvorăirea lor de akolo de zăde
 am țăsit'ă dănd de dășmii.

— De nă era Konstantin Aseni, noi eram nerădăi
 zăse chel mai vătrăș din ei.

— Așă, jăpăne Bășme, pesănde chel mai jăne;
 de nă era el ca să ne vestească țiklăoșele lui

plășri, de văș seamă kărtănd n'am mai fi văză
 niči lămăna soareșă niči țășnăsele.

— Nă e mădămit, kontăș al țreie din ei ka-
 re, și urăirea vărștei, ținea mijlăkă; nă-i mădă-
 mit kăte nășve ne-ăă făkă de kăte-va sențămăni
 de kănd e și skăș, akim ar fi vărt, țiklăoșă, să
 ne țășăne și zălele...

— Să i le măkămi noi lui, Hatmane Sevine! strigă
 măjănele.— Așă! să i le măkămi noi lui! penetă
 că el achel mai vătrăș, pre carele și nămiseră
 Bășm.— Să scăpăm biata moșie de lăkăste, Vorăi-
 ce Lăș! adăoș kătră chel mai jăne Hatmană Sevin.

— Askătagi, zăce Lășă dășm kăteva minste de
 găndire; nă țreășie să vorăim ca kăni, či țreășie
 să ne dădelețem bine că togii, să ne prerițim, să
 pesvărtim că dăchetă și și sekret țeară... și dă-
 tr'ă zi merăem că togii...

— Și să moară, Liam! dătrășne țelele Hat-
 man Sevin.

— Așă, voierii, așă, voierii! ărează vătrășă
 Bășm; jăpășă Lășă dădelețemte gărește; țre-
 vășie să oim bine preriții ca nă kămba anoi, ve-
 nănd Tărkă că țăne, să făcă reă țerii, și ast-
 felăi, și lok s'ăo măntăim, mai răă s'ăo țiklăoșim!

— Askătagi, voierii! Dă, jăpăne Bășme și Dă,
 jăpăne Sevine, țășrații Dvoăștră că năci țrače zășă
 kășă și aată chela?

— Dășm ne văla Dzeă Șăntă.

— Dăcă i așă, voierii, să nă mai nerăem timna;
 kăideci să ne vedem și țesăde de țășnăse, să ne
 le strănem la lok văș că măită șișim ce ne-ăă
 dat Dzeă...

— Da de ce așă, jăpăne Lăș? kărtă Hatma-
 nă Sevin.

— Pentră ca să nă ne le găsească țiklăoșă chel-
 la de asăpitării.

— Și dășm ačeia, ce fačem? dătrăvă Bășm.

— De odăte ne dăchem ne la togii voierii și vo-
 ierănamii de ne la țeară, de-i șășăim să se pes-
 vărtăze, nășim felăi sinegămi, rădikăm Văreșă,
 Lănkăni, Seimenii, și anoi Dășmeă ne-ă povășii
 și ne-ă ajăta... Kăideci voierii!

— Kăideci!

Și țășțrei năă ășă și kășă șișeniilor lor,
 și mi se ășăkă ne ei.

— Șăgi! strigă. Bășm și momentsă ce kăi neră-
 vărtării era să porășă.

— Че este?

— Съ май јѣрѣмъ ѣкъ оdatъ: Съ mărim, opî mo-
şia s'о măntşim din гiареле фiарей.

— Јѣрѣм! јѣрѣм не нѣмеле вiкiлi ми сѣжнтi.лi
Dze! стрiгъ Лѣнъ ми Sevin pedikъnd oki spre черi
ми фѣкъndшi крѣче.

— Нѣ-і destя, адаоѣ Бѣхѣш, нѣ-і destя; Dta,
јѣнѣне Лѣнѣе съ не фiі Къnitenia noastrъ къ emi
om тѣнѣр ми днѣлент!

— Аша, стрiгъ ми Sevin; Dta, јѣнѣне Борниче, съ не
фiі Къnitenia. — Апоi фiе-каре анѣкъ кѣе знѣл дiн
челе 4 дрѣмѣрi лѣнгъ каре се odixнисѣръ ми, ase-
minea viss.лi, disparѣ не змеi лор дiн Бѣдѣар. Еар
Лѣнъ, onpindъ-se ла кѣцi-ва стѣнiинi дiн дрѣмѣл че
анѣкасе: Съ ле фiѣ Къnitан! zise ел, кѣстѣnd съ'и
май deoseвеаскъ prin гѣдѣреа дн каре днтрасѣръ
амъndoi; съ ле фiѣ Къnitан! кѣт май мѣл амi фi
dorit съ ле фiѣ алъ чева! — Ми пѣрчедѣ ми ел ка
о седеатъ дн о дирекѣие онѣсъ кѣ а челор doi воiерi.

II.

Лѣзъnd акѣм pentрѣ кѣтева minste пре Борникъ
Basilie Лѣнъ съ кѣлѣореаскъ singѣр, vom sta съв
stejarѣ ка съ фачет май де агроане кѣnomtingѣ,
нѣ кѣ Бѣхѣш opî Sevin, чi кѣ Лѣнъ кареле е знѣл
дiн принципалеле персонајѣрi а ле поведеi че не-ам
pronъs съ istorisim.

— Кѣ vro 30 de ani май дн зрѣтъ, днтр'ѣn sat mik
де лѣнгъ тѣрѣл Пѣалтра, ѣn sat кареле ми пѣнъ as-
тѣzi ш'аѣ пѣстрат нѣмеле сеѣ vekis де Ошловенi, дн-
тр'о Joie де варъ, ера о мишкаре estраordinаръ.
Фете мѣндре ка примѣвара, кѣ флорi дн косiѣе, кѣ
кѣмеше кѣ алѣѣе, флѣкѣi, пѣзнашi трашi prin иел,
невесте кѣ флорi алѣе opî кѣ стѣрапе, toate ми тоѣi
дiн sat алѣрга ла кѣрте дн весmintе де серѣтоа-
ре, кѣ вѣкѣриеа дн иинѣтъ ми кѣ veselia не фаѣгъ.. кѣчi
аколо дi амтента dangѣл ми шѣѣде не еарѣ. Стрѣни
каре ар фi venit дн zioa ачѣеа дн sat, n'ар фi а-
флат ниѣ не ваба чеа май днковѣетъ шеzъnd не кѣн-
тиорѣл еi, ка дѣнъ овiчѣis, ми ар фi fost silit съ
кредѣтъ кѣ аѣ фѣѣил tot satsя де вр'о гроазъ, opî
кѣ'и вр'о mare днтѣмпларе ла кѣртеа воiереаскъ. дн
фантъ аколѣ, фѣсс-рошиi де не чердакѣла де деасъ-
пра пивниѣей трѣѣеа дiн виоаре хорi че skotea дiн
minte пѣнъ ми не ваѣе, дикѣт се prinѣеа ми еде дн-
тре фете.ле че вѣтеа кѣ флѣкѣi пѣјиштеа де лѣнгъ

prisna кѣрѣей... Аколѣ, чiовѣншѣл сънѣ дiн чимпоiъ;
дiнколо май мѣлѣи мошнѣей сънѣ исторiи де-а лѣi
Steфѣникъ Bodъ чел сѣжнт... Toate фѣѣеде сѣнт пѣi-
не де вѣкѣрие, кѣчi стѣпѣнѣл, Пахарникѣла Лѣнъ, este
ми ел пѣин де вѣкѣрие: qisъineasa лѣi i-аѣ dat зп фi-
чior фрѣmos ка зп лѣчѣаѣѣр, зп фiчior чел днтѣ
пѣскѣт!

Дакъ чiнеѣа ар фi intrat дiн тiндъ дн вр'о кама-
рѣ, ар фi dat нѣмай де месе днтiнсе, де воiерi кѣ
варѣе лѣнѣи ми алѣе, кѣ чiовѣте галѣине, кѣ mestii, кѣ
ишлiче ми фѣсѣрi рошиi, кѣ шалѣрi де такlit, кѣ влѣни
де самѣр... ми тоѣi днкiпѣnd пахаре дн сънѣтѣдi
несѣрѣмиѣе... дн времеа ачѣаста, днтр'о камарѣ май
микъ дiн фѣндѣл тiнзеi, ера лѣхѣса че-шi алѣпта
копiлѣл еi, не кѣnd о ваѣѣ неарѣр ми сѣзѣтъ, о цi-
ганкѣ, цiпѣnd дн срѣѣвѣлiа еiшѣнѣтъ мѣна чеа цiп-
гашѣ ми пѣлѣндѣ а прѣнкѣлi, дi проорочiа о соартѣ
фоарте порокоасъ.— Аолѣо! zicheа еа, јѣнѣнѣшикъ,
стѣпѣника mea, кѣ о се ајѣнѣгъ ла mare воiерiе!..
о се ајѣнѣгъ ла Domnie!

Ei vine, ачѣст прѣнкъ кѣрѣие о ваѣѣ днтр'о zi дi
menia, (доарѣ јѣнѣнеаса i-a да чеѣа май мѣлi), о по-
zicie аша де стрѣлѣчiѣ, ера Борникѣл Basilie Лѣнъ,
кѣлѣрѣѣл nostрѣ.

Ла венiреа лѣi Александрѣ Liaш не тронѣл цѣрiѣ,
ноi дн гѣsim дн тоатъ флѣореа вѣрѣѣдiеi.

Де кѣте opî четескъ вр'о валадѣ де ачеле аде-
вѣрат фрѣмоасе, импровизаѣи де-а поѣтѣлѣи Ромѣн, ми
де кѣте opî дн еле днтѣлескъ вре зп флѣкѣѣандрѣ
де каре се тѣмѣ змеi, зп Ромѣнѣш кѣ фрѣнтеа
налѣ, кѣ фаѣа deskisъ, кѣ supiнчѣана днѣналѣ, кѣ о-
кiлѣ ка мѣра чеа коанѣтъ.. де атѣѣеа opî днi паре
кѣ поѣтѣл, асторiа валаделор, вреа съ'ми ворѣеаскъ
де Basilie Лѣнъ, асѣел де мѣндрѣ Ромѣн днi ера
ел дн прiвiреа фiзiкѣ; дар Basilie нѣ ера май пѣ-
цiп перѣект ми дн прiвiреа моралѣ. Ел, кѣтрѣ ре-
гѣларитѣеа трѣѣѣспiлор фѣѣей сале, адѣоѣеа ми а-
чел аер де вѣнѣтѣте каре вѣдѣште кѣ vine дiн о
иниѣтъ вѣнъ, лѣкрѣ че инокрiѣдiи ниѣи оdatъ нѣ вор
шti фаче; мѣндра лѣi supiнчѣанѣ, палѣа лѣi фрѣнте,
ера де доѣ opî май мѣндре кѣnd експрiма фер-
mitѣеа, вроиѣца чеа не зрѣнѣ а знѣi сѣфлет tape...
Аша Лѣнъ, днзѣстрат де зп суiпит организатор ма-
ре, фоарте аѣер, ми де о кѣмпѣнiре, де о днѣ-
ленѣѣне греѣ де афлат дн мѣлѣи дiн воiерiѣ секъ-
лѣлi сеѣ, се пѣреа destinat нѣмай-декѣт де про-
vidенѣгъ ла лѣкрѣрi маrî. Чiне л'ар нѣтеа оаре des-

крие маї vine deкът Miron Kostin кѣнд зиче де ел кѣ е: ка зп леѣ ши ла хире ши ла трѣп.

Лѣпѣ, де јѣне ѣнкѣ стѣпан знеї аверї фoарте маї, крескѣтѣ ѣнкѣ prin ѣноуїреа са кѣ о јѣпїнеасѣ дїн фамїліа Бочїок *, ера зѣл дїн чеї маї ѣнsemnagї воїерї аї церїї; іпфлѣнда лѣї ши ка vorat ши ка воїерїс де оmenie мѣл ѣнцелент ла фoатрї, ера nemърїnїтѣ, ши asta-ї аїстѣ фoарте мѣл ѣн toate планзрїле sale.

Атѣта кѣт ам snѣс, сѣ не аїзїнгуѣ desupe трекстѣл сеѣ; сѣ'л зрїтѣм акѣм ѣн дрѣмѣл че аѣ зѣскал.

Дѣпѣ кѣтева мїчї понасѣрї ла зѣгѣра вре зѣлї арворе сѣѣ каре шѣпка чева дїн merїndele че авеа ѣн desаїїї де ла овлѣнкѣл шѣлїї, Лѣпѣ, ѣндесѣарѣ, кѣнд соареле дѣдсе дѣпѣ мѣнте, ѣнтрѣ ѣнтр'ѣн тѣргѣшор мїк, алѣтїсїт дїн кѣтева сѣте де кѣсе де лемн ши кѣтева дѣгїене кѣ тѣрѣї коперїте де фел де фел де тѣрѣнїшѣрї, ши ѣнфѣндѣндѣ'шї кѣчїѣла лѣї цѣркѣнеаскѣ токмаї не окї, пішкѣ калѣл кѣ вѣргѣца ши, дѣпѣ че копїїца кѣтева злїїї ши хѣдїїї дїн ачест тѣргѣшор ал Романѣлї, ѣнтрѣ ѣнтр'о оградѣ знде се аѣла о касѣ кѣрѣцїгѣ кѣ чердак де скѣндѣрї не пївнїца де десѣѣл кѣсеї, дѣпѣ moda де атѣнчї; ш'апої ел дескѣлекѣ, ѣшї легѣ калѣл де зп стѣп ал чердакѣлї ши ѣнтрѣ. Сѣ ѣнтрѣм ши пої кѣ ел.

ѣнтр'о катарѣ вѣрѣїтѣ ши кѣ вѣре де хѣксѣ, не зѣл дїн лѣнцїле дїванѣрї че о зѣпле де ла зп капїт ла алѣл, ста о јѣпїнеасѣ, астѣлїс јѣдекѣнд'о дѣпѣ тѣалета са компѣсѣ дїн зп фес алѣ кѣ канаф нерѣ де матѣсѣ не кап, ѣнпрецїсрат де о сїнгѣрѣ коадѣ де пѣр че фѣчеа зп мѣндѣс контраст кѣ алвеада фесѣлї, о фермене тоатѣ кѣсѣтѣ кѣ фїр ши о фотѣ фoарте voratѣ ѣн кѣсѣтѣрї. Тѣалета еї ера фoарте скѣмпѣ ши фѣрѣмѣседеа еї фoарте парѣ!

Ачѣста ера јѣпїнеаса Ворнїкѣлї Лѣпѣ. ѣн momentsѣл ѣнтрѣрї вѣрѣатѣлї, еа легѣна ѣнтр'о алвїе пре о копїїцѣ, кѣнѣндѣї кѣнїкѣл чѣл nemърїторїс: Nani! nani!

— А! драгѣл меѣ! дрѣгѣцѣл меѣ! стїрїѣ еа дѣпѣ че прївї кѣтва не вѣрѣатѣл сеѣ че'ї зїмвїа де лѣпѣ зшѣ; Bїне аї venit!

Шї сѣрїнд дїн локѣл знде стѣтеа, се арѣнкѣ ла гѣѣл лѣї Лѣпѣ.

— Да че ѣнsemneазѣ страїеле ачестѣ ѣн каре те

вѣд? ѣнтрѣвѣ еа дѣпѣ че'шї маї алїнѣ вѣкѣрїеа кѣ'шї ревѣзсе souл дѣпѣ трѣчере де вр'о трѣї лѣнї, де кѣнд ел нѣ venise не акасѣ, трїmїс фїнд де цѣарѣ ла Konstantinopolї.

— Драга mea! ѣнsemneазѣ кѣ, фѣрѣ де елѣ, поате акѣм нѣ м'аї маї vedѣ, кѣчї тїкѣлосл де Liaш аѣ нѣс snїonї сѣ мѣ аѣле ши сѣ мѣ зїдѣ.

— Сѣ те зїдѣ? ах! ши нѣ се teme де Dzeѣ? сѣ те зїдѣ не тїне, tata Рѣкѣндїїеї! — Шї јѣпїнеаса тѣрѣнеа кѣ драгостѣ snре алвїе пре souл еї кареле, ѣн вѣкѣрїеа де а о ѣнвѣрѣїшѣ, зїтѣсе де копїїца че'ї дѣрѣїсе Dzeѣ, ѣн нефїїнца лѣї. Лѣпѣл астѣ datѣ ѣнсѣ о прївеште dormїнд кѣ somнѣл чѣл ѣнцѣреск ал вѣрстеї sale. ѣн фїе-каре тѣрѣсѣтѣрѣ а фѣцеї копїлї ел рекѣноаште кѣнд пре јѣпїнеаса са, кѣнд пре вѣпїкѣ-sа. Кѣ зп кѣвѣнт, вѣкѣрїа лѣї Лѣпѣ ера вѣкѣрїа опї кѣрѣї пѣрїнте вѣн дїн опї че parte де лѣме, де ла опї че пѣгїе кѣт де чївїїзатѣ саѣ кѣт де вѣрѣарѣ; ши кѣ атѣта маї мѣл се вѣкѣра Basїlie кѣ де кѣдї-ва ані, токмаї де ла паштереа лѣї Ionїкѣ че'ї тѣрѣа, ел неѣнchetat dorїа сѣ алѣв о копїїцѣ.

Доѣ зїле се стрѣкѣрѣрѣ апої, зїле не каре Лѣпѣ, неарѣтѣндѣ-se ла мїне дїн тѣрг, де'мпрезѣн пѣмаї кѣ sogїа са ле ѣнтрѣвїнцарѣ стрїнцѣрї ла зп лок а tot че авеа маї скѣмп ѣн одоаре; апої, сѣпѣнд ел ѣнсѣшї сѣѣ vатра хорѣлїї о гроапѣ, ле аскѣнсе пре toate, пѣсїнд цѣрїна ла лок.

А треїа-зї, des-dїmїнеагѣ, vezetѣл аштѣнта кѣ редванѣл ла скарѣ.

Пѣлѣ а нѣ се зѣрї соареле, Ворнїкѣл ѣнвѣрѣїшѣ ѣнкѣ оdatѣ ла скара рѣдванѣлїї не цїпїнеаса лѣї каре плѣпѣеа; апої стрїнсе ла сїн не Ionїкѣ, фїїл сеѣ чѣл ѣнѣлї, зп бѣет ка де вр'о зече ані, че клїpronomїсе фѣрѣмѣседеа тѣлѣлї сеѣ, дар о фѣрѣмѣседе маї мѣлї идеалѣ, де пої зїче, кѣчї natspa кѣ totѣл алфѣлїс де кѣм тѣтѣл, ѣл фѣкѣсе інфїрм ши слѣв. Ворнїкѣл ѣї ѣнвѣрѣїшѣ, апої dete ла сїнѣл јѣпїнесѣї ши не плѣпѣнда Рѣкѣндїїѣ. Јѣпїнеаса кѣ Ionїкѣ се сѣрїрѣ ѣн редван ши, neste о клїпѣ, ачѣста дїспѣреа де ла окїї лѣї Лѣпѣ. Serпанѣл! іл зрїтѣрї, кѣ окїї ѣн лѣкрїмї, пѣлѣ кѣнд ѣл перѣд дїн vedere, кѣм зрїтѣрїм доарѣ ле vom маї прїнде, ѣн тїнерегїле noastre, ачеле ілзїї дрѣгѣлѣме каре ле vedem дїспѣрѣнд ѣн нерѣл nor ал реалїтѣїї.

Кѣтева мїнѣте дѣпѣ ачѣеа ши Basїlie, лѣзѣндѣ'шї зїоа вѣнѣ де ла тоцї каснїчїї сеї, дѣпѣ че ачѣезѣ

* Bezi Miron Kostin, фѣада 283.

ikoana maicei Domnului deasupra lokului unde mi
askansese averile, dukleky tot dn kostimul se
chel derbnesk, mi parcese sterband o lakrima che po-
zra dn marele mi dehtentul se okis.

— Cine stie de mi voia mai vede vre odatv biata
kvsimoarv, nevasta mi komlamii!! zicea el emind din
ogradv. Apoi rvdiknd okii snre cheris mi ziknd
ks dšpere: „Fie voia ta, Dzeal meš!“ ŃŃi dn-
demna poibv karere svra mai mlat neatinband
pymantv. (va zra) B. Alisandresk.

AMINTIRI.

I.

De che oare k kvt cheaspile, zilele mi
anii se imzalesk aspra lv, k atvta mai
mlat omv se xiv in zra sa, mi din kv-
tvtv in kvvtvtv se oprehte k plvhere la
chela mai departate advchervi aminte, advcherve
aminte a tinerevii mi a komlvriei. Nv i soa-
pelle frumos mi astvzi? pvtvrvichele n kvn-
tv tot achemi kvnliche voioase sav jalnice?
frnzere n av achemi freamtv? pvtvrvile
n invervesk ka odinioarv? florige n av
achemii mirov, kvnpile dvlchela priveamii
dvoase che aveav? miškarela vietvlilor alini-
tv-s'av? Nv; dar nici zn soare nvlvcheste
frumos, nici o florigik n are dvlche mirov, nici
zn flavr ne koasta dealvlilor n revbate,
nimika in lvmea de fadv n are asemvnavre
k florige mi k soarele zililor vlvzve
prin advcherea aminte. Bintl che vtea atn-
che, lakrimile che se vrsa, se xiv; din zi-
lele trekve av remas in inkivire zn soare
deaprvvre k paze strdvvitoare, mi zn mi-
rov ne mteps. Are dreptate advcherea aminte:
nimik n poate fi nentv om mai frumos
dekv trekvvl, kvv trekvvl e tinerevta mi
tinerevta este ferivire!. ferivire de a kpede

in toatv nstvrea che svovrv, ferivire de a
kpede in frumosul mi in vrvvl, ferivire de
a n se indoi de vnvte mi de mlate, ferivi-
re de a n gvndi la nimika, de a n stie che
este vieava mi che neavr pvtvntie este sv-
fletvl omvl. Kvnd se intoarve gvndvl
snre zilele tinerevii, inima stv nexotvrv
che va povesti de odatv: vlvta ei dintvix sim-
vvtv, imvvtvtoarele vovnte, primvlarela inkv-
vtoare kvv de kvv pintre florige che n se
zvria in achela minste, dar kare akvm pesavv mi
impodobesk svvenivvl, voivviche che mi fv-
gvdvta, patriotismvl invlkvrat, vsvvl mvrivi-
lor kvvvtate prin osteneav, vrvdviche, mi fan-
te marv, vine-favcherve che se ptevta a re-
vrsa ne lvme ka zn soare lvminos mi podi-
tov?—lvkvrv che se kvmbv toate inchet kvte in-
chet in chevamii k totvl de mptovtv; la znii, v-
lvta lv Dvmnezev!.. nici nevlvcherea vsvvlilor
achelora nvmai este!

Din mlatele dvlv okivi a tinerevii mi a ko-
mivriei dovv s'av kvvrvit in inima mea, vevzi
mi vivoae, krevkvnd iavvvi, an kvte an, ka mlv-
dvchela kovavilor; primvvara mi le advche, ne
kvnd dv frvzva, ne kvnd flvkvrv inchev a se
vika, kvnd trandavirii imvovovvvi se deskvv,
kvnd soarele kvkv dvmeavv mi n arde, kvnd
de ne povvmei kvkv ninsoarela mirovtoare.
Zna din ele, zimbind in chevvl trekvvlvl, vine
n o stie?. vine n av avst ont-svrevche ani,
vine n s'av xivat la lvv mi n av vorvvi
k stelere?... A dova advchere aminte che ia-
rvvi, ka toate advcherele aminte, dvlche lvcheste
invre florigi mi paze kvvite, este zn sat fr-
mos, rvkvrat invre gvvdini mi kovav ne o
vale a kovvlilor Bvkvvl, kv zn pvr mare
in mijlok. De sint mvlv che n stivv poate
de kovvii Bvkvvl, (kvv de lvvg vreme n stv
mai vorvhte in Moldova de ei!) mi mai mvlv
vor fi kare n stivv che invvmeavv pvrvl din
mijlokv satvl. Kovvii era odatv amezare

de apărare ca plăștia mșucilor, sa-lb de zmarand a Besarabiei. прекум Besarabia era кѣбѣлa peskoamelor din деаръ, moșia челор Новачи де рѣлa кѣрора зрдила тѣтрештѣ нѣ се пѣтеа ѣнѣрна ѣн Бѣцѣар кѣ прادا дѣн деа-ра Лешеаскѣ, шѣ кѣбѣлa воѣничѣлор дѣн кѣп-тѣчеле веки. Kodpeniѣ era mѣndri шѣ нѣ пѣрта пѣмеле пѣнашѣлор лор: Кѣнтѣкѣлa зѣче:

S'aș aflat la Movilă,
De Kodreană чѣла рѣѣ!

Пѣрѣлa дѣн мѣлѣкѣлa satѣлѣѣ era odinioarѣ: кѣнд дѣванѣлa знде сѣтѣѣѣ satѣлa, кѣнд локѣлa знде поноѣѣѣ Воѣничѣлѣлa стрѣпѣн пѣпѣ а пѣшѣ гѣсѣ газдѣ, кѣнд локѣлa цѣокѣрѣлор а ле бѣѣ-цѣлор, кѣнд спѣталѣлa знде зѣчѣа болнавѣѣ пѣ-вѣндекацѣѣ, пѣрѣзѣцѣѣ ѣн сѣрѣчѣа лор де тоцѣ шѣ де пѣамѣрѣ! Balada лѣѣ Donчѣѣѣ спѣне:

Săz чѣл пѣр mare din sat,
Zache Donчѣѣѣ ѣнтр'ѣн pat;
Шѣ де мѣлa зache, мѣѣ фратѣ:
Ноѣѣ ані шѣ цѣмѣтate,
Шѣ ноѣѣ зѣле де варѣ,
Шѣ ноѣѣ де прѣмѣварѣ;
Не де-о parte карнеа-ѣ kade,
Не де-о parte вертѣѣ дѣл роаде.
Неамѣрѣле л'аѣ zitat,
Тоатѣ лѣмеа л'аѣ лѣsat!
Nămaѣ sorѣ-sa Стѣкѣца,
Nămaѣ sorѣ-sa, дрѣгѣца,
Нѣчѣ л'аѣ zitat, нѣчѣ лѣsat,
Ноѣѣ ані кѣ л'аѣ кѣtat,
Перпеле кѣ ѣ-аѣ mѣtat,
Кѣнд ла змѣрѣ, кѣнд ла соаре,
Кѣнд ла кап, кѣнд ла пѣчѣоаре,
Кѣнд ла далѣе вѣрѣцѣшоаре.

De че ворѣеск де пѣрѣлa satѣлѣѣ? Вѣнтѣлa прѣмѣверѣѣ аѣ бѣtat; peste деалѣрѣѣ, peste вѣѣ, peste ані, дорѣл лѣагѣлѣлѣѣ тѣ ацѣнѣѣ; supѣ kodрѣѣ ми се ѣнторкѣѣ окѣѣ, шѣ зѣрескѣѣѣ змѣра пѣрѣ-лѣѣ копѣлѣрѣѣѣ меле карѣ ѣшѣ ѣнѣнде ратѣрѣле ка нѣште брѣѣѣ шѣ ѣшѣ скѣтѣрѣѣ флорѣле пѣ ѣнѣма меа ка о плоѣцѣѣ рекороаѣѣ. Пѣрѣлa, кѣ локѣлa бѣ-тѣт пѣнпѣрѣѣѣрѣлa де вѣтеле satѣлѣѣ лѣѣ че сѣнѣрѣ

astѣzѣѣ маѣ цѣнѣѣ Divan; кѣртеа воѣереаскѣ, опчѣнѣ стѣрѣмошеаскѣ че нѣ се маѣ афлѣ, алѣнд пѣ тѣрѣскѣлa верде ал огрѣзѣѣ маѣрѣ. маѣрѣ шѣ ѣнѣнѣсѣ; лѣвада дѣн доссѣлa кѣрѣѣѣ, вѣсерѣка кѣ цѣнѣтѣрѣ-мѣлa ѣестрѣт де еарѣѣ лѣнѣѣ, де сѣлчѣнѣѣ аспѣтѣ, шѣ де крѣчѣ пѣгрѣ; кѣмпѣна фѣнтѣнѣѣ де ла поартѣ, аниатѣ пѣ рѣкѣта крѣнѣоаѣѣ; toate тѣрѣкѣ дѣ-пѣнѣтеа меа, вѣѣ шѣ ѣн мѣшкарѣ... Eatѣ пѣдѣрѣа знде алѣнѣат мѣрле, чѣрешѣлa сѣлѣатѣк знде тѣ бѣтеам кѣ цѣрѣнѣшѣѣ; eatѣ коло, коло ѣн депѣртаре, ѣн зарѣа лѣнчѣѣ, пѣ деасѣпра пѣр-лазѣлѣѣ, цѣганка кѣ desaцѣѣ, о stachѣѣ зскатѣ прѣ-етѣнѣ кѣ мама пѣдѣрѣѣѣ, че вѣне сѣ ѣѣе вѣѣѣѣѣѣ, змѣре че тѣ факѣѣ сѣ pesar шѣ акѣм де шѣ ѣнѣ рѣдѣѣ ѣнчѣт шѣ кѣ ѣзѣре. Кѣт де дѣлчѣѣ sѣnt аmintѣрѣле вѣтѣлор де ѣнѣмѣ, кѣт де ѣнѣв-пѣѣоаѣе сѣрѣтѣрѣле ѣнѣрѣѣѣѣ ѣнѣлорѣте... ѣнѣѣ нѣ де сѣфѣтеазѣѣ ѣнѣма, нѣ де сѣкѣнтѣѣ дѣрѣрѣле лѣмеѣ, нѣ мѣнѣгѣѣ де ѣнѣмѣлѣчѣѣнѣле вѣѣѣѣѣѣ ка дѣлчѣле соаре а копѣлѣрѣѣѣ, алѣнѣт прѣн депѣртаре, ка соареле че се vede прѣн о чеацѣѣ сѣѣѣѣѣѣ. Dar serѣле satѣлѣѣ меѣѣ, кѣнд лѣна се рѣдѣка а-сѣпра пѣрѣлѣѣ, шѣ кѣмпѣна фѣнтѣнѣѣ се пѣрѣа зн кокостѣрк кѣ пѣлѣскѣлa ѣнѣнѣсѣ... че сѣрѣѣ сѣнѣне! ѣнтр'амѣрѣѣлa се апроѣѣа кѣрѣдѣрѣле, адѣкѣнд мѣроаѣеле кѣмпѣрѣлор кѣ еле, тѣрѣмеле де оѣ сѣѣѣрѣнд кѣ чѣобанѣѣ флѣрѣнд; фокѣрѣле се аупѣндеа дѣнѣнѣтеа касѣлор; фѣмѣлa стѣхѣлѣѣ се ѣнѣпѣрѣшѣѣѣѣ ѣн вѣзѣдѣх кѣ мѣрѣссѣлa тѣлор че венѣа де ла пѣдѣре; мошѣнѣѣѣѣ сѣзѣнеа де Тѣрчѣѣ шѣ де Tatarѣѣ, де мошѣлa Adam кѣ вѣрѣба пѣпѣ ѣн брѣѣѣ. че цѣнеа пѣлѣгѣѣле пѣ цѣ-пѣнѣкѣ. де Leana Kosinzana, де фрацѣѣ дѣн лѣ-пѣѣ, де лѣнѣте шѣ де пѣвѣлѣрѣѣ: vedeam ѣн лѣнѣ кѣп де ом рѣнѣт, кѣлкат пѣ зн pat фрѣѣѣѣѣѣ de скоарѣѣѣ шѣ де лѣчѣре. шѣ сѣнѣѣеле болѣборѣѣѣнд ѣѣ пѣка алѣтѣрѣа ѣнтр'ѣн чѣѣѣѣѣѣ sнart; ѣар пѣ фратѣле зчѣраш, оѣнѣдѣт дѣн порѣнка лѣѣ Dăm-незеѣѣ, пѣпѣ се ва змѣлѣа чѣѣѣѣѣѣлa, а бѣ сѣнѣѣ-ле пѣвѣноват че нѣ ѣнчѣтеазѣѣ а кѣрѣѣ де ла ѣнчѣпѣѣлa лѣмеѣ... Азѣѣам пѣкѣтѣра сѣнѣѣѣлѣѣ; зѣ-

dem frații amândoi, zâna lănuț, ал доіле кк капъа плекат шї кк пъръа сьхрліт. De atunceа пъ m'am zitat ла лънъ вре оdatъ фъръ аї ве-
dэ.— Бърїніі снънеа де ачесте, фетеле шї флек-
кїї ворьїа де Мърїзка... Мърїзка! шесе-
спре-зече ані, фацъ де trandafir шї де снъ-
мъ де ланте, окї де нъръ, къмешїкъ де о-
мът кк алїдїоаре сьндїрї ка о креастъ де
ръндънїкъ, шї інімъ де лъкрїмїоаръ; мълт
їзбїтъ, мълт сърстатъ де зп нъфър фрѣмос де
не іазъ; еа ера дръгзлїцъ tot satълї!.. dar нъ-
ферїї сїнт їншелъторї ка знда мїрътоаре їн ка-
ре сь паскѣ! Ал nostrъ се дъсе ла москълїе
кк фагадъ де їнтоарчере; лъкрїмїоара се ве-
штезі.. пърїнгїї о алъгаръ.. Зп ан, дої, треї ані,
де сьс пъръа satълї, Мърїзка се зїта ла дръ-
мъа mare бѣтст де окїї еї; дръмъа адъчеа нъ-
маї доръа; їнтр'о зі, Мърїзка клътї дїн кап
ка о фрѣнзлїцъ вїнтзїтъ, се кълкъ ла пїчїо-
ръа пърълї, кк окїї ла дръм, шї adormї пен-
тръ tot-deazna!..

A. P. (ва зрма.)

Istoria znei плъчїнте.

Въ адъчедї амїнте де копїлърїа поастръ
каре с'ащ дъс ка сь нъ се маї їнтоаркѣ!—Че
плъкзт їмпресїе не фъчеа стрїгареа: к о о-
о врїдї! гъгош е е е е ле! Към алергам шї
копїї шї бѣгедї, шї чеї маї марї шї чеї маї
мїчї; кк че перъдаре аштентам сьшї нъе
плъчїнтаръа цїос таблаоа дїн кап, шї кът де
їсте ї-о дешертам! към рїдеам кънд їа азїам
зїкънд връзнї логотъ че тречеа: Domнъле
гъгоашъ! мълънчї dъmnїата? їн лок сь зїкъ
Dъmnъле! гъгоашъ мълънчї dъmnїата?

Астъзї плъчїнтеле ащ пердст валора дор,
шї плъчїнтаръа поезїа лї; чївїлїзациа л'ащ о-
морїт! Тодї л'ащ пъръсїт, шї зїмбетъа се vede
не вьзеле лї нъмаї кънд е кьндїсрат де ко-

пїї, сїнгърї че ї-ащ маї remas кредїнчїошї.
Aчестїа знеорї її маї дешертъ таблаоа, їар
челе маї adese се їнтоарче сеара а касъ кк
dїnsa пїнъ. Атъта нъмаї кк марфа лї е марфъ
че нъ адъче паръбъ: че нъ се vїnde, се мълънчкъ.

Ла 1821, дълъ снарцереа eterїstїлор, Па-
ша дїн Іашї, вълънд кк нъ poate scoate пре
Іанїчерї дїн деаръ, черъ аїстор.—І се трїмї-
серъ дечї спре ачест сфършїт кътева мїї де
Тълїманї (mїlїgїe). Їн toate зїтеле зрма ко-
лїзїї їнтре еї, шї еле се сфършїа tot-deazna
прїн moартеа а къдїва.

Їнтр'зна дїн зїле, — ера еармарок не ше-
съл Фрѣмоасеї, — зп плъчїнтар с'ащ дъс кк
о похаче s'о vїндъ; зп Тълїман о їргъїа,
кънд зп Іанїчер вїне шї вреа s'о їе; Тълї-
манъа їнсъ нъ о дъ. Іатаранеле есщ дїн теакъ.
Тълїменї шї Іанїчерї се amestекъ ла фада плъ-
чїнтеї, шї drama се мълънше кк зчїдепеа а вр'о
трїзечї де їншї дїн зъмбе пърдїле. Їар плъчїнта,
трїста казъ а ачестеї дїспте, шї асторъа еї, ащ
remas тартїдї шї хъкзїдї їнтр'зн бїлк де сълде!

Їн времеа Domнїлор Фанарїодї, плъчїнтеле
шї гъгоашеле ера мълт маї гъстате. Зп
Domн Грек—а къръї нъме їнграта исторїе ащ
zitat а нї'а пъръа — ера зп mare мълкъщ де
плъчїнте. Каїмак, гъгоаше, алївенчї, їагърт,
сералїї, баклавале, плъчїнте, їнвъртїте, клътїте
ш ч. ш ч. се їнгронащ їн stomachъа сещ ка
їнтр'зн абїс фъръ фънд. Їн тоатъ дїмїнеаца,
пън'а нъ фаче divan, trata кк бечерїї сеї des-
пре соїл плъчїнтелор че тревъїа сь аїбъ ла масъ.

Зп къртїзан,.. знде нъшї вїръ еї коада! каре
зъмъа де мълт сь се факъ Борнїк, нъ шїтеа
че мїллок сь маї їнтревънцезе, шї шїтеа їн-
тр'о зі трїст шї гъндїтор кк sodїа sa ла ма-
съ. Іехнелеле шї катаїфърїле тречеа не dї-
naintea лї фъръ макаp сь ле atїнгъ, кънд eatъ
се їнфърдїшеазъ о плъчїнтъ пълтекоасъ їнкъ-
пънатъ кк о гїрландъ де гъгошеле, їмпъръ-
теаса плъчїнтелор, кап d'оперъ де gastronomie!

Nevastă! strigă voierul meu, s'înd de la masă; m'am fâcăt vornic.

— Кънд?

— Акъм.

— Към?..

— Bezi plăcinta asta? Din pîntecede eî a s'î masă vornicea mea.

Îndată plăcinta s'a trimis la karte.

Înălțimea sa se pusese la masă, dar fa-
da' era posomorit. Ediklii și Ichiolanii sta
înțermăriți dinaintea lui, къ тълме ла пент.
Къртеа тоатъ tremăра, къчи пэ ера ворбъ de
nimik алтэ декът de a trimite ла Окъ пре
шесе вечері, а пэне ла фалангъ пре стол-
ничі къртеі, ші а bate кэ зрекеа în стълп
пре kredinчеря чел mare.

Pentru ce astă zrice?

Pentru кэ tikлошиі аэ zitat сь факъ плъ-
cinte ла masa Мъриеі sale. Zitare vinovat
ші пеіертабилъ! BCU Cluj / Central University of Cluj

Акъм ера сь se псе în лэкраре înalta хо-
тэpire, кънд eată porocita plăcintă, de care
am vorbit, întră adăssă ne o tinsie de arșint.
De am fi fost fadă, am ptea sь въ des-
criem înkăntarea че аэ kășnat sosirea aчestei
ankore mântăitoare, dar noi țikъ пэ eram
не лэме; прекът însă am азit din бърпиі,
бккэria аэ fost mare, ші kredinчеря, stolничі
ші вечеріі аэ скъnat de pedeansa meritată.

Trimisă s'aă întors bogat respălit, adă-
кънд ші nentru kărtizană nostră zrmătoră
bilet din partea marei Postelnik.

„Архон....

„Înălțimea să mi-aă porončit s'zî fak kă-
„noskăt kă mъne dimineață sь te înfъțimezi
„ла kărte, în Surtărie, snre a імэръка каф-
„tan de vornic mare!

„P. S. Nă zita sь trimiți mъne nentru ma-
„sa Мъриеі sale о plăcintă ка чеа de astăzi.”

A doa-zi, mexterhaneaoa jьka în ograda
voierăi кэ plăcinta, care шеzъnd în bal-

kon, își netezia barba кэ măncemire; iar
кънд înчeta кэте пэcin skirđitoră cinet a
sърлеі lui Mexterhane, s'azăia între porodă
grămădit la поартэ, kăntъnd:

„Кэ iarăși, кэ гэгоселе,

„Те-аі фъкът vornic, mișele!

K. Negruți.

Poesie.

ДОКЦА.

Цеара пеме de omțire!
Stefan чел vestit,
Трече віада'n левевире,
De amor ръnit.

Ла о masă strelăcît
El se desofța
Кэ фэmoasa lui ізbită
Ші кэ kărtea sa.

„Nă mai вреэ, о! măndrălică,
„Vină чел snămat,
„Чи mъmvată din гэрицэ
„Кэ zn sьrstat.

Фаца еі se рămeneste
Ка zn вэjорел.
Еа дп mъn'ї дпвълеше
Кин'ї фэrmășел.

Не kosiца еі voioasă
Nepri флэțраші,
Кă-arințoare negroase,
Тремэръ дрэгалаш.

Peste sins'i se sdrovește
Valări dălci de kpin,
Кънд sssină. дпфлореште
Potănjoră'i sin.

Доэ флăкэри арzetoare
Ок'ї полиескă;
Astfel доэ флорі din soare
Norii акрескă.

Чине-о vede, se рѣнеште
De mândreца sa,
Ші din гѣра еі doreште
А се дѣвѣта ;

Іар дѣдѣтъ че кѣде
De ne синѣї флорі,
Ѓитѣ патріе ші леде,
Фрате ші сѣрорі!

Еатѣ, мѣри, фѣрѣцїоаре,
Маса к'аѣ лѣсат,
Ші дн данѣзѣрї рѣпїтоаре
Бесе.гѣ-аѣ сѣзрат:

Еа de данѣзѣрї се дѣвѣтъ—
Лѣмеаї диспѣреа...
Кѣнд, ка стеаа лѣганѣтъ
Пе зн рїѣ пѣреа,

Кѣнд ка пазеле de soare
Стрелѣчїнд прїн нор;
Кѣнд ка вїсе-амѣцїтоаре
Прїнтре поцї de dor!

Еатѣ, еатѣ кѣ зїмѣште,
Паре к'а зѣрїт
Вїсѣл каре о рѣнеште,
Дѣлче шї'флорїт.

Tot d'odatѣ лѣкрїмїоаре
Фаѣаї рїзрескѣ;
Пе-але феѣеї розішоаре
Дѣлче се сѣровескѣ;

Апої каде лѣшїнатѣ
Пе зн моале пат,
Ѓнде Стефан о дѣсѣтъ
Кѣ зн сѣзрат.

II

Ѓн поет кѣ плете алѣе
Ла масѣ медеа,
Ші сѣѣ деѣтелеї далѣе
Кѣпа стрелѣчїа.

Дар кѣнд данѣзї контенеште
Черѣ а кѣнта,
Шї'н тѣчереа че допнеште
Астѣел сѣснїна:

„Moldova mea чеа дѣлче! о деарѣ мѣлї їзвїтъ!
De че кѣ вѣлї морѣцїї цї-е фѣснтеа коперїтѣ?
Nѣ ештї тѣ семѣнатѣ кѣ сѣнѣе вїтежескѣ?
Прїн лѣнчї.гѣцї рїзѣнде ероїї днфлорескѣ.
Фѣцїоареле'цїї сѣнт далѣе, плѣкѣте, грацїоасе
Ка стелеле de асп дн серї прїмѣвѣроасе.
Kosїga та валае кѣ дѣлчї флорї днплетїтѣ,
De рїзлѣде лїмнезї нѣї оаре днфлорїтѣ?
O! деарѣ, че'цї лїнсеште d'atѣт te-аї днтрїстат?...
Dар че стрїраре кѣрѣдѣ тѣчере-аѣ тѣлѣзрат?
Стрїнѣлї їнтрѣ 'н деарѣ, шї арма вїтежескѣ
Nѣ се рѣдїкѣ тѣкѣ пе варварї сѣ сѣровескѣ?
Ах! снплетїї пѣлѣтѣ мѣне пахарѣл чел кѣ вїн,
Сѣ зїт рѣшїнеа воастѣрѣ, сѣ'нек ал меѣ сѣснїн!
Мѣ дѣвѣтацїї пе мїне de дѣлче фѣрѣмѣсѣдѣ
Ка сѣ'мї адск амїнте de мѣндра mea зїнецѣ.
Атѣнчї de зече браѣе еѣ п'авеам нїчї о фїрїкѣ;
Сѣзрат ла лѣнтѣ дреантѣ ка фѣлѣцѣрѣл че пїкѣ,
Іар сѣнѣеле din снаѣдѣ кѣра ка зн їзвор!..
Азї анїї мѣ апасѣ кѣ грѣстатеа лор,
Шї мѣна'мї трѣмѣрѣндѣ абїе маї кѣрѣмѣште
Тамѣзѣра рѣзїнїтѣ, ш'зн кал че'мѣвѣтѣжнеште!
Маї слав ка мїне este попорѣл ромѣнск
Че-аѣ стрелѣчїт одатѣ дн кѣмпїл вїтежеск:
Кѣчї їнїма'мї tot вате ла фалѣ, вїтеїе,
Іар ел перѣдѣт-аѣ тоате: кѣрѣдїнѣдѣ, вѣрѣвѣдїе!
Амара молїчїснѣ, мїреасѣ челор морѣцї,
Днтрѣт'аѣ дн лѣкѣшїл їзвїдїлор меї sou!
Dар кѣтрѣ чїне оаре дѣрѣреа mea воїс дѣче?
Ах! чїне да мѣрїре маї сїмте тѣкѣ-аїче...

—Ах! сѣ фїе вѣлѣстемѣтѣ
Сѣснїнареа та!—

Стрїрѣ Стефан de о датѣ...
Плѣнѣсѣл днѣка!—

„Деара тѣкѣ вїсѣзѣште;
„Бравїтї н'аѣ перїт.
„Тѣ че дорѣл дѣрї-орѣвеште
„Бѣтрѣжнѣ-аї мїнѣдї!“

Dар поетѣл de odatѣ
Барѣа шї-арѣнкат,
Шї'нтро алѣѣ, дѣлче фатѣ
Фаѣа шї-а скїмѣат.

Neste змѣрї рїзїтоаре
Kade коама еї
Че лѣчїа дн флорї din soare
Шї дн дѣлчї скѣнтїеї.

E soția cea virtuoasă
Domnului Ștefan!
E Domița cea frumoasă,
Krinului Moldovan!..

Eați Ștefan, Domnule mare,
Bucism'aș sunat;
Apoi de oștiri varbare
Ceap-aș kърца!

D. Bolintineanu.

Штїзка ши motană.

(Фабель.)

Nă'i vine kъnd пъзарїя se-анккъ de kъsst,
Iar kroitorїя de цesst.
Ши e de sirșp tot dea-зна,
Kъ чїне мълте днтрепїnde
Nъ skoate-п кант нїчї не зна,
Ба ънкъ рїска лъмеї adese дшї aprїnde!

О штїзкъ преа коцатъ, ja.лзъ, de soїx рѣъ,
Възънд о dїноаръ
Motană de ла moаръ
Kъm шоарїчїї вънеазъ... kъзъ ла ел тереѣ,
Kъ мълте рѣгminte, s'o iee ла вьнат.
„Dap sьne-мї: kъношї оаре
„Тъ, astъ вьнътоаре?“

О днтревъ motană. — „Nъ-ї лъкръ minъnat,
(Pъsъnъse мандра штїзкъ,) de-a pїnde шорїчеї,
„Kънд pїndem kostrъшеї!
— „Преа vine; хаї ла треабъ! іъ, dap veї лъа sama
„Aproaie de лънокъ,
„Iar eѣ, zise motană, тъ dъk сь пъзеск vama
„He лънгъ полобокъ.
„Тоцї шоарїчїї дїн moаръ,
„Aїче аѣ сь'цї vie; вънеазъ-ї шї-ї omoаръ;
„Норок! норок!“

Мергънд ла лок motană s'a ankat de треабъ,
Ши foarte'n гравъ
Mълдїme de шорїкърїт
Ел а вьнат, а omoрїт,
Apoi шї ла tovarșu а тepș, dap че сь vadъ!
Maї, maї, мърїнда штїзкъ, чїsнтatъ, фъръ коадъ,
Пе каре шоарїчїї і-а pos,
Aзїе pъга, pїn semne, s'o тpагъ пън ла vadъ.
Motană kpedїnчїos,
A тpас'o, dap дї zise: „Bечїнъ! de-адъ datъ
„Pъземтедї pъндїала:
„Nъ te-анка de че нъ поцї
„Дн канете сь скоцї,
„Ши нъ-цї maї върї वोцл znde нъ-цї фїерве оала.

A. Donici.

Miscelle.

Іаръши рѣпосатъ.І Ѣ (Ѣ-кк-скрѣт.)

Сълетъла лѣї Ѣ (Ѣ-кк-скрѣт) s'aș хотърїт днсаѣршїт сь se apate, дн vis, literatorilor челор maї de къntenie аї romъ-нїлор, рѣгъндсї ст'ї факъ рѣсвѣнаре, de нъ асѣпра Pedator-рѣлї Romънїеї literare, макар асѣпра Tinograфѣлї kтезътор, кареле л'аѣ нъs, пе D-лѣї, Ѣ, de л'аѣ jъртѣїт къ atъta днвъртошаре de inимъ. Nъмеръла 12 ал foieci nentpъ mїnte, animъ ши literaturъ, кърїnde днкїеѣреа zнїl artїkol inim os, скрїs къ мълте literaturъ de zнїl дїн чеї maї къ mїnte скрїиторї romънї. D. Барїд, ucana чеа мъ-еastrъ ши iskъsїт а Ardealлїї resnъnzъnd D-лѣї Boїe-рескъ асѣпра а мълте de toate, къ мълте gravitate, ла зр-мъ dъ къ аскъдїтл neneї сь стрънзгъ, дїн тоатъ вьр-тstea sa, пе фpанчeсскл колонїзат кареле este Dїреktor ал tinograфїеї znde ese Romънїa literarъ.

Kънд зн tinograф аѣ avst nenopочїrea сь тpагъ асѣпръшї зрїца вре zнїl astop, шї знкъ а zнїl astop пълїchїst днsem-nat, чїне maї poate kpede къ tinograфъла ачела n'аре сь moаръ стрънзъs de плїскл neneї avторълїї? Ama soартъ epa me-nїтъ сь казъ асѣпра канълїї tinograфѣлї Romънїеї lite-рар е kънд се поpнї дїн Брашов нъмеръла 12 ал foieci nentpъ anимъ ш. чл.

Mїnteossл ши мълт stimatzл nostpъ literator nъ'шї аѣ а-дїsns skonъл, n'aș днпакат manї nenopочїтлїї Ѣ, дїн pїvїнъ nъmaї къ D-лѣї аѣ zїtat къ, ка emepїт скрїитор romън дїн Ar-deal, dъпъ че atъt tъnъ шї фелдeръ асѣпра францозїреї, нъ се kъdea сь днтревънѣze, дн лъnta sa literarъ, армїеле дн-doїт стръїне а калатъсрѣлїї францъзеск ши а вїдълзї nem-деск. La noї, дн Iашї, пе este фалъ а мъртърїsї, foarte mълт este іsвїтъ шї се vorbешїte lїmба францъзeаскъ; dap tokmл nentpъ асeasta зн калатъср каре s'ар днвъртї дїн Malherbes дн „їeаръ pea“ шї дн malheur, postїт m алeр, пе nem-дїe, нъ este дн stare сь zъnepe пе nїme, nentpъ къ nїme ла noї нъ фаче haz de asemene jокърї de kъvїnte. Зн скрїитор кареле este, прекъm днssшї zїче, ardelean дн а 15-a semїndїe, шї каре, pїn зpмаре, нъ скрїе днтр'ън stїл zшop, шї къ atъt maї нъдїн асѣпра знеї матерїї че n'ар фї grea, — kъm, мъ por, kъm s'aș nstet мърълї къ къ зн simплe vїd шї къ o sїngръ азмълсїpe, тpase de пър дїн францъзeаскъ, ар dovedi къ зн tinograф нъ poate фї шї ел literator, мъкар днтр'o sїngръ literъ? Аша, тоатъ зрїца вьрсатъ, pїn pъндзїe artїкъллїї nomenїт, асѣпра tinograфѣлї Romънїеї literare, n'aș avst ал ефект, асѣпра лѣї, de кът сь'л факъ а се дїzpa, фаръ de Ѣ, пе тоате челелалте лїтере, къ de акъ 'nainte, de къте op іdї va veni сь komusїe nъmеле D-лѣї literator, ва пне ла сѣжр-шїт зн Ѣ deplїn, аша: Барїдъ; iar нъ прекъm днssшї D-лѣї s'aș sьскрїs atъt amар de anї: Барїд, нїчї къ Ѣ skrѣт нїчї къ Ѣ лъnr. Romънїa literarъ вьскpос s'ар анка а deszate, къ тоатъ gravitate de stїл черсѣ, гpавa матерїe desupe Ѣ (Ѣ-кк-скрѣт), nъmaї сь vadъ къ мълт stimatzл foaїe nentpъ ш. чл. ар фаче днсамї вре o deosebїpe днтpe Ѣ nлїn шї Ѣ skrѣт. Акъm, чеї карїї vor simплїtatea чеa maї mare дн ortograфїe, аѣ а се лъnta дн doѣe пърцї: къ partizanїї лѣї Ѣ greș, шї къ partizanїї лѣї Ѣ zшop...

Фрѣнзъ verde їeаръ pea
De тълъ къ се лъа
Ѣ-кк-скрѣт къ Бкеѣ-Гpеа... ш. чл.

I.